

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการระบุสาเหตุของความสำเร็และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536 (2) เพื่อเปรียบเทียบ การระบุสาเหตุของความสำเร็และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว (3) เพื่อเปรียบเทียบ การระบุสาเหตุของความสำเร็และความล้มเหลว ในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง และ(4) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงประเภทบุคคลที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536 ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรอย่างง่าย (Sampling Random Sampling) จากนักกีฬาที่เข้าแข่งขันในรอบแรกของการแข่งขันกีฬาเทนนิสประเภทบุคคลเดี่ยว เทเบิลเทนนิสประเภทบุคคลเดี่ยว แบดมินตันประเภทบุคคลเดี่ยว ยูโดประเภทบุคคลเดี่ยว และฟันดาบประเภทบุคคลเดี่ยว ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 200 คน กระจายแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จที่ชนะเลิศการแข่งขันในรอบแรก จำนวน 100 คน เป็นนักกีฬาชาย 50 คน และนักกีฬาหญิง 50 คน และกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลวที่พ่ายแพ้การแข่งขันในรอบแรก จำนวน 100 คน เป็นนักกีฬาชาย 50 คน และนักกีฬาหญิง 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และชุดที่ 2 เป็นแบบเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนักกีฬาที่ประสบความ

ล้มเหลว แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 คอน คือ คอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักกีฬา ผู้ตรวจ คาคอบ และเค็มคาคอบ จำนวน 11 ข้อ และคอนที่ 2 เป็นแบบวัดการระบุสาเหตุของ ความสำเร็จ ในสถานการณ์การกีฬา หรือเป็นแบบวัดการระบุสาเหตุของความล้มเหลว ใน สถานการณ์การกีฬา จำนวน 40 ข้อเท่ากัน ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้ ข้อมูลกลับมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นนักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จ 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25 นักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จ 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25 นักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จ 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25 นักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จ 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25 นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วย คอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences , Version X : SPSSX) ทาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างกันระหว่างตัวแปรกลุ่มนักกีฬา เพศกับคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - Way Analysis of Variance) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบ ตาราง และความเรียง ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของนักกีฬา

นักกีฬากลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย และเพศหญิง จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับ และกลุ่มนักกีฬาแยก เป็นกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มนักกีฬา ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับ โดยนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับเช่นกัน กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะมี อายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.50 รองลงมา คือ มีอายุ 18 ปี คิดเป็น ร้อยละ 23.00 นักกีฬาจำนวนสูงสุด ร้อยละ 37.50 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 รองลงมา ร้อยละ 24.50 อยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยที่นักกีฬา กำลังศึกษาอยู่ส่วนใหญ่อายุละ 12.00 คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำหรับ

ประเภทกีฬา ซึ่งได้แก่ เทนนิส เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน ยูโด และฟันดาบ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

สำหรับระดับสูงสุดในการแข่งขันกีฬาทั้งนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวในการแข่งขัน เป็นนักกีฬาระดับ มหาวิทยาลัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.50 และร้อยละ 26.50 ตามลำดับ ระยะเวลาในการเล่นกีฬา กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ เป็นผู้ที่เล่นกีฬามาแล้ว 3 - 4 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.50 กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว เป็นผู้เล่นกีฬามาแล้ว 1 - 2 ปี มากที่สุด โดยกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว เป็นผู้ที่ใช้แข่งขันในกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย 0 ครั้ง หรือนำเคยเข้าร่วมการแข่งขัน ในกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.50 และร้อยละ 27.50 ตามลำดับ สำหรับการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งที่ผ่านมา กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ เข้าร่วมแข่งขัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.00 กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว ไม่ได้เข้าร่วมการแข่งขันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.00 ส่วนค่าแห่งที่ได้รับจากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในครั้งที่ผ่านมา ทั้งนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว ไม่ได้ค่าแห่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.50 และร้อยละ 43.00 ตามลำดับ

ความคิดเห็นของนักกีฬา ที่มีต่อการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน ทั้งนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวมีการฝึกซ้อม ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.50 และร้อยละ 22.50 ตามลำดับ โดยนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จเป็นผู้ที่มีการฝึกซ้อม หนักมาก และหนัก มากกว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว ความคาดหวังของนักกีฬา ก่อนการแข่งขันกีฬานั้น กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จคาดหวังว่าจะชนะก่อนการแข่งขัน มากกว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว คิดเป็นร้อยละ 41.00 และร้อยละ 26.00 ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นของนักกีฬาที่มีต่อ ผลกระทบที่ได้รับจากการแข่งขัน กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จมีความคิดเห็นว่า ประสบความสำเร็จมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.50 นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มากที่สุด คิด

เป็นร้อยละ 28.00 ความรู้สึกของนักกีฬาหลังการแข่งขัน ส่วนใหญ่กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จร้อยละ 40.50 รู้สึกดีใจ นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จความล้มเหลว รู้สึกเฉยๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.00 สำหรับความคาดหวังของนักกีฬาที่มีต่อการแข่งขันในครั้งต่อไป หวังนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จความล้มเหลวคาดหวังว่าจะ ชนะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.50 และร้อยละ 38.50 ตามลำดับ

2. การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา

2.1 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค)

2.1.1 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว อยู่ในระดับต่ำ และ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.1.2 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง อยู่ในระดับต่ำ และ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน)

2.2.1 นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ระหว่างนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน)

2.3.1 นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และไม่มีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา
ที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช)

2.4.1 นักกีฬาที่ประสบความสำเริง มีการระบุสาเหตุของความสำเริง
และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถ
ควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว
อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4.2 นักกีฬาชาย มีการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลว
ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความ
อดคิของโค้ช) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาหญิง อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

2.4.3 มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุ
ของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะ
คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเริง นักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน
แต่ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว นักกีฬาชายระบุสาเหตุสูงกว่านักกีฬาหญิง

2.5 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา
ที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์)

2.5.1 นักกีฬาที่ประสบความสำเริง มีการระบุสาเหตุของความสำเริง
และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และ
ไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) อยู่ในระดับสูง และสูงกว่านักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว อยู่ใน
ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5.2 นักกีฬาชาย มีการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลว
ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้
(อารมณ์) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

2.5.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับเพศที่มีผลต่ออาการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ)

2.6.1 นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6.2 การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับเพศที่มีผลต่ออาการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ)

2.7.1 นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7.2 นักกีฬาชาย มีการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.8 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร)

2.8.1 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.8.2 นักกีฬาชาย มีการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) อยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่านักกีฬาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.8.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ในเรื่องการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลว ในสถานการณการกีฬา ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ในการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536 มีประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณการกีฬา ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค)

1.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลว ในสถานการณการกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 และ 1.50 ตามลำดับ และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1.1 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณการกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่ปรากฏขึ้นนี้อาจสามารถอธิบายได้ว่า การระบุสาเหตุไปสู่ โชค นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จและนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีความเชื่อในเรื่องอำนาจการควบคุม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอตเตอร์ (Rotter, 1966) ได้เสนอแนวคิดเรื่องอำนาจการควบคุม (Locus of Control) เขาได้เสนอแนวคิดในลักษณะของความเชื่อของบุคคล จากการรับรู้การได้รับการเสริมแรงหลังจากที่ได้กระทำพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ คือ ความเชื่อในอคติ (Internal Locus of Control) บุคคลที่มีความเชื่อในอคติมีความเชื่อว่า ตัวเสริมแรงที่ตนได้รับจากการแสดงพฤติกรรม

ของตนเองหรือด้วยความสามารถของตนเอง ความเชื่อในประสิทธิภาพ (External Locus of Control) บุคคลที่มีความเชื่อในประสิทธิภาพมีความเชื่อว่า ตัวเสริมแรงที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมของคณนั้น เป็นผลที่เกิดจากโชคชะตา ความบังเอิญ หรือจากอำนาจต่าง ๆ ที่แวดล้อมตัวบุคคล จากแนวคิดของรอตเตอร์ (Rotter, 1966) แสดงให้เห็นถึงประเภทของสาเหตุ โดยพิจารณาตามที่มาของสาเหตุว่าเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล หรือเป็นปัจจัยที่อยู่ภายนอกตัวบุคคล ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของ ไฮเดอร์ (Heider, 1958)

การที่นักกีฬาระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการสภานการฝึกหัดในลู่ปัจจัยภายนอก เช่น โชคหรือการกระทำจากสิ่งแวดล้อม หรือบุคคลอื่นจะมุ่งหาให้ความรู้สึกนับถือตนเองต่ำลง (Bell-gredler, 1986) และการรับรู้สาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นผลมาจากโชคดี จะก่อให้เกิดความประหลาดใจแก่นักกีฬา (Weiner, 1979, 1986) ไวนเนอร์ (Weiner, 1986) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมิตความคงที่ของสาเหตุ และอารมณ์ความรู้สึกว่า ถ้าบุคคลระบุสาเหตุในลู่สาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ในสภาพการฝึกที่บุคคลรับรู้ผลารมของตนเองแล้วนั้น การระบุสาเหตุว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ จะทำให้เกิดความรู้สึกว่า จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในอนาคต เพราะสาเหตุของผลารมอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้ และการที่นักกีฬาระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ ปฏิริยาความรู้สึกที่เกิดขึ้น แม้จะรู้สึกยินดีในความสำเร็จที่ตนเองได้รับ แต่จะมุ่งทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ ไม่เกิดความรู้สึกมั่นใจ และภูมิใจในตนเอง จึงเป็นปฏิริยาทางบวกในระดับที่น้อยกว่า ส่วนนักกีฬาที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่า เกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะเกิดความรู้สึกอาย เจียมซา ซาคความกระตือรือร้น ซิมเศร่า และคับข้องใจ ซึ่งสภาวะที่นักกีฬารับรู้ว่ ตนเองไม่สามารถควบคุมสาเหตุของผลารมได้ และถ้าเกิดขึ้นบ่อยครั้ง จะนำไปสู่ความรู้สึกสิ้นหวัง และความรู้สึกช่วยตนเองไม่ไ้ (Weiner, 1979, 1985, 1980)

การศึกษาเกี่ยวกับ อิทธิพลของผลารมที่เกิดขึ้น โดยโชค หรือความบังเอิญ ต่อความคาดหวังที่ได้รับจากผลการกระทำที่เกิดขึ้น จะทำให้เกิดระดับความคาดหวังที่มีทิศทาง

นับแน่นอน กล่าวคือ การประสบความสำเร็จอาจทำให้ระดับความคาดหวังที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงก็ได้ ส่วนการประสบความสำเร็จล้มเหลวก็เช่นเดียวกัน โดยอาจทำให้ระดับความคาดหวังได้ทั้งเพิ่มขึ้น หรือระดับความคาดหวังลดลง (Weiner, 1986) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ

1.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.72 และ 1.53 ตามลำดับ และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อ 1.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่ปรากฏ แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงมีระดับการนับถือตนเอง (Self-Esteem) ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจุบันนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง มีโอกาสได้สัมผัส และเรียนรู้เกี่ยวกับการกีฬาได้ทัดเทียมกัน นอกจากนี้ นิโคลส์ (Nicholls, 1975) และควิก และเรปพูซี (Dweck and Reppucci, 1973) พบว่า นักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จ มีความล้มเหลว มาจากโชคไม่ดี (การระบุสาเหตุไปสู่ความไม่คงที่ของสาเหตุ) มากที่สุด แมคมาฮัน (McMahan, 1973) สรุปว่า ผู้หญิงจะระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเป็นเพราะโชคไม่ดี และการระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะ โชคดี ลิฟรอยด์ และคริสโตเฟอร์ (Lefroy and Christopher, 1987) พบว่า นักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จมีการระบุสาเหตุไปสู่โชคสูงกว่านักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว และไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซิมอน และเฟียเธอร์ (Simon and Feather, 1973) สรุปว่า เมื่อผลกรรมที่ได้รับไม่สอดคล้องกับความมั่นใจ ก็จะนำไปสู่การระบุสาเหตุว่าเป็นเพราะ โชคดี หรือโชคไม่ดี และบุคคลที่ระดับผลของงานไม่สอดคล้องกับระดับการนับถือตนเองจะมีแนวโน้มที่จะระบุสาเหตุไปสู่โชค

นั่นคือ ผู้ที่มีระดับความนับถือตนเองต่ำจะระบุสาเหตุของความสำเร็กว่าเกิดจาก โชค และ ผู้ที่มีระดับความนับถือตนเองปานกลาง และสูง ก็มักจะระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากโชค เช่นกัน (Bruke, 1978) การระบุสาเหตุไปสู่ โชค ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก จะไม่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกที่เกี่ยวกับตนเอง (Weiner, 1979, 1986) ความรู้สึกที่เกิดขึ้นคือ ความมั่นใจว่าผลกรรมที่ได้รับในอนาคตจะดีขึ้นหรือเลวลง และการคาดหวังผลกรรมในอนาคตจะมีลักษณะไม่แน่นอน เนื่องจากนักกีฬาพบว่า ผลกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีขึ้นได้ จึงไม่ทำให้ ระดับความคาดหวังในอนาคตที่ลดต่ำลง (Weiner, 1979, 1985, 1986) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากผลการวิจัยจำนวนมาก (Meyer, 1988 ; Rimer, 1975 ; Schuster, Forsterling and Weiner, 1986)

1.3 ผลการวิจัยที่พบว่า นักกีฬาสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับเพศ ที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1.3 ทั้งนี้เพราะกลุ่มนักกีฬา กับเพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จลักษณะการระบุสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างจากนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.32 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกันด้วย อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่ นักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมแข่งขันในกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 นี้ มีประสบการณ์ในการเล่นกีฬาอยู่ในระดับที่เท่าเทียมกัน และเป็นนักกีฬาที่เพิ่งเริ่มเล่นกีฬาได้ไม่นาน คือ ประมาณ 1-2 ปี ดังนั้นความมั่นใจในตนเองในการแข่งขันกีฬาจึงไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา และงานวิจัยของ ซิมอน และ เฟียเชอร์ (Simon and Feather, 1973) ได้สรุปผลการวิจัยว่า การที่นักกีฬาได้รับผลกรรมที่ไม่สอดคล้องกับความมั่นใจนั้น ก็จะทำให้

นำไปสู่การระบุนสาเหตุว่าเป็นเพราะ โชคดี โชคน่าดี นอกจากนี้ นักกีฬาเหล่านี้มีการนับถือตนเอง (Self-Esteem) และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน เนื่องจากนักกีฬารับรู้ว่าคุณค่าของตนเองยังมีทักษะ ความพร้อมในการแข่งขัน และประสบการณ์ในการแข่งขันน้อย จากงานวิจัยของจอร์จ อุนริทซ์วิกต์ (2532) พบว่า มโนภาพเกี่ยวกับตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทางลบกับการระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะ โชคดี และการระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเป็นเพราะ โชคน่าดี ไวเนอร์ และคูลกา (Weiner and Kulka, 1970) สรุปว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลมากกว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีแนวโน้มที่จะอธิบายถึงการประสบความล้มเหลวที่เกิดจากความโชคร้าย และมีการระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่ามาจาก โชคดี ซึ่งการอธิบายเช่นนี้เพื่อรักษาภาพพจน์ที่ดีของตนไว้ เนื่องจากบุคคลรับรู้ว่าคุณค่าของความสำเร็จและล้มเหลวที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่เขามั่นใจสามารถควบคุมได้ (Klein, 1982) และผลกรรมที่ได้รับจากการแข่งขันก็มีความสัมพันธ์ต่อการนับถือตนเองของนักกีฬา โดยผู้ที่ระดับผลการทงานไม่สอดคล้องกับระดับการนับถือตนเองจะมีแนวโน้มที่จะระบุนสาเหตุไปสู่โชค นั่นคือ ผู้ที่มีระดับการยอมรับนับถือตนเองต่ำ หรือนักกีฬาที่เพิ่งเริ่มเล่นกีฬา จะมีแนวโน้มคือ การระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากโชค ขณะที่ผู้ที่มีระดับการนับถือตนเองปานกลาง และสูง หรือนักกีฬาที่มีประสบการณ์ในการแข่งขันสูง ก็มักจะระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากโชคเช่นกัน

2. การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน)
 - 2.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 กับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏขึ้นนี้ให้สนับสนุน และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 2.1 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความ

ล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุม
 ผลการวิจัยที่ปรากฏนี้ แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จและนักกีฬา
 ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล (Achievement Behavior) ในระดับที่
 แตกต่างกัน โดยนักกีฬาที่มีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลสูง มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และใช้
 ความพยายามในการคิดค้นยุทธวิธีการแข่งขันอย่างมาก ในขณะที่นักกีฬาที่มีพฤติกรรมมุ่งสู่
 สัมฤทธิ์ผลในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมในทางตรงข้าม โดยมีลักษณะ เจือยชา ขาดความ
 กระตือรือร้นในการแข่งขัน และการที่นักกีฬามีระดับพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลที่แตกต่างกันนี้
 มีผลให้นักกีฬามีผลสัมฤทธิ์ทางการกีฬาที่แตกต่างกันด้วย นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่า
 องค์ประกอบทางด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) มีอิทธิพลต่อการมี
 พฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ของนักกีฬา (ราหิพรรณ ชีรนิติ, 2514; อรทินทร์ ชูชม, 2522)
 อาจกล่าวได้ว่า นักกีฬาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักจะประสบความสำเร็จมากกว่านักกีฬาที่
 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (Weiner, 1972) การระบุนสาเหตุไปสู่สภาพการแข่งขัน อาจ
 เป็นการอธิบายจากการใช้ยุทธวิธีในการแข่งขัน เสียชื่อเสียงจากผู้ชม การตัดสินของกรรมการ
 สภาพสนามที่ใช้ในการแข่งขัน สภาพอากาศ หรือสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ จึงมีผลทำให้
 นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุไปสู่สภาพการแข่งขันอยู่ใน
 ระดับสูง และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีคะแนนเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุไปสู่สภาพการ
 แข่งขัน อยู่ในระดับต่ำ การระบุนสาเหตุไปสู่สภาพการแข่งขัน นักกีฬาที่มีการระบุนสาเหตุ
 ไปสู่ปัจจัยภายนอก เช่น การกระทำจากสิ่งแวดล้อม หรือบุคคลอื่น จะไม่ทำให้ความรู้สึก
 นับถือตนเอง (Self-Esteem) ของนักกีฬาค่าลง (Bell-gredler, 1986) การที่นักกีฬา
 ระบุนสาเหตุไปสู่สาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ จะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่แน่ใจว่าในอนาคตตนเอง
 จะประสบความสำเร็จหรือไม่ จะเป็นแบบที่ตื้นหรือเลวลง และการระบุนสาเหตุไปสู่สาเหตุ
 ที่สามารถควบคุมได้นั้น ในมิติความสามารถในการควบคุมสาเหตุ ก่อให้เกิดกลุ่มปฏิกิริยาทาง
 อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกัน การระบุนสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่สาเหตุที่ตนเองสามารถ
 ควบคุมได้ จะก่อให้เกิดความรู้สึกผิดแก่นักกีฬา แต่ระบุนสาเหตุไปสู่การกระทำของผู้อื่น หรือ
 สิ่งแวดล้อม จะก่อให้เกิดความรู้สึกโกรธ หรือความรู้สึกชอบคุณแก่นักกีฬา การระบุนสาเหตุ

ไปสู่ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเพิ่มความคาดหวังของนักกีฬา เพราะเป็นสาเหตุที่ไม่ได้เกิดจากตัวของนักกีฬาเอง (Rotter, et.all., 1962) และการการระบุนสาเหตุไปสู่สาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ นักกีฬาจะสามารถรับรู้สาเหตุของผลกรรมเป็นสาเหตุที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และตนเองไม่สามารถควบคุมสาเหตุของผลกรรมได้ โดยผลกรรมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอิสระจากการตอบสนองของตนเอง ความคาดหวังในผลกรรมที่เกิดขึ้นในอนาคต จะไม่สามารถคาดหวังได้อย่างแน่นอนว่าจะมีเป็นไปในลักษณะใด อาจมีลักษณะขึ้น หรือเลลง (Weiner, 1979, 1985, 1986)

2.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุของความสำเร้งและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ระหว่างนักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 กับนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อ 2.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุนสาเหตุของความสำเร้งและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่ปรากฏสามารถอธิบายได้ว่า การระบุนสาเหตุของความสำเร้งและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้นี้ หมายถึงสภาพการแข่งขัน ทั้งนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงต่างมีการมองภาพที่แสดงให้เห็นในลักษณะที่ต่างกัน อาจเนื่องจาก เป็นสาเหตุของผลกรรมที่มีความไม่ชัดเจนเพราะนักกีฬา อาจมีการอธิบายถึง สภาพการแข่งขัน ในลักษณะของคู่แข่งชั้นที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละครั้งที่มีการแข่งขัน สถานที่แข่งขัน ซึ่งเมื่อนักกีฬาได้รับผลกรรมจากการแข่งขันในทางบวกก็จะมีแนวโน้มต่อการระบุนสาเหตุของความสำเร้งว่ามาจากความสามารถมากกว่า เนื่องจาก เขารับรู้ว่าคุณเองมีความสามารถที่จะเอาชนะคู่แข่งชั้นได้ และนักกีฬาที่ได้รับผลกรรมทางลบ จะมีแนวโน้มต่อการระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากความยากของงานมากกว่า เพราะเขารับรู้ว่าคุณคู่แข่งชั้นมีความสามารถเหนือกว่าตนเอง จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุในลักษณะนี้ทั้งนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง อยู่ในระดับค่า

การอธิบายผลกรรมที่ได้รับบนลักษณะนี้อาจเป็นเพราะ เกณฑ์ทางสังคม และแบบแผนของการกระทำ ที่ก่อให้เกิดการระบุงสาเหตุ และจำนวนของผู้ที่ได้รับความสำเร็จ หรือความล้มเหลว จากการแข่งขันกีฬาด้วย (Weiner, 1977) และนอกจากนี้นักกีฬา ยังอาจมีความเข้าใจที่สับสนเกี่ยวกับลักษณะของการระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ในลักษณะดังกล่าวนี้ หรือนักกีฬาอาจมีความเชื่อที่ว่า สภาพการแข่งขันเป็น สาเหตุที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมจากการกระทำของบุคคลอื่น และเป็นหน้าที่ของตัวนักกีฬาเองจะต้องควบคุมสาเหตุดังกล่าวอยู่แล้ว ซึ่งการอธิบายสาเหตุของผลกรรมที่ได้รับทั้งในทางบวก และทางลบ ในลักษณะดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะว่านักกีฬาใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Self-protection) เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น (Festinger, 1942 cited by Atkinson, 1958) หรืออาจเป็นไปได้อีกว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการมองอนาคตของตนเองในแง่ดี พอร์พท์ และแมคมิลแลน (Forsyth and MacMillan, 1981) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มักมีการมองในแง่ดี เกี่ยวกับผลงานในอนาคตที่ตนเองจะได้รับ สำหรับเรื่องการกำหนดความคาดหวังผลงานในอนาคตของนักกีฬา เฟสติงเจอร์ (Festinger, 1948 cited by Atkinson, 1958) สรุปว่า การกำหนดระดับความคาดหวังของนักกีฬาขึ้นอยู่กับ การแสวงหาชื่อเสียง และการอยากให้เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้อื่น หรือการใช้กลไกในการป้องกันตนเองของนักกีฬา(Self-Protection) หรือขึ้นอยู่กับแรงจูงใจอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์นั้น

2.3 ผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มนักกีฬากับเพศ ที่มีต่อ การระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ข้อ 2.3 ทั้งนี้เพราะ กลุ่มนักกีฬา กับเพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุงสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จลักษณะการระบุงสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างจากนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.08 ระบุสาเหตุ น้มน้แตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.20 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 ระบุสาเหตุ น้มน้แตกต่างกันด้วย

ผลการวิจัยที่ปรากฏสามารถอธิบายได้ว่า ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง มีความเชื่อในเรื่องอำนาจการควบคุม (Locus of Control) น้มน้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษา และงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ รอทเตอร์ (Rotter, 1966) ได้เสนอแนวคิดของความเชื่อของบุคคลจากการรับรู้การได้รับการเสริมแรงหลังจากที่ได้กระทำพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ ทั้งนี้ความเชื่อในอคติ (Internal Locus of Control) บุคคลที่มีความเชื่อในอคติมีความเชื่อที่ว่า ตัวเสริมแรงที่ตนได้รับจากการแสดงพฤติกรรมของตนเองหรือด้วยความสามารถของตนเอง และความเชื่อในปรสิคติ (External Locus of Control) บุคคลที่มีความเชื่อในปรสิคติมีความเชื่อที่ว่าตัวเสริมแรงที่ตนได้รับจากการแสดงพฤติกรรมของตนนั้น เป็นผลที่เกิดจากการควบคุมจากบุคคลอื่น หรือจากอำนาจต่าง ๆ ที่แวดล้อมตัวบุคคลจากแนวคิดของ รอทเตอร์ (Rotter, 1966) แสดงให้เห็นถึงการงานแนวประเภทของสาเหตุ โดยพิจารณาความที่มากของสาเหตุว่าเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล หรือเป็นปัจจัยที่อยู่ภายนอกตัวบุคคล จากการศึกษาวิจัยของ ไอคส์ และไลย์เด็น (Ickes and Layden, 1978) พบว่า เพศชายที่ประสบความสำเร็จมีการระบุสาเหตุของความสำเร็จว่า เป็นเพราะปัจจัยภายในมากกว่า เพศหญิงที่ประสบความสำเร็จ นิคอลล์ (Nicholl, 1975) พบว่า เพศหญิงที่ประสบความสำเร็จจะมีการระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่สาเหตุภายในมากกว่า เพศชายที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้มีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของ ไฮเดอร์ (Heider, 1958) นอกจากนี้ เดอ ชาร์ม (De Charm, 1968 cited by Bell-gredler, 1986) ได้เสนอว่าแนวคิดดังกล่าวนี้แยกบุคคลออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ ชุน (Origin) บุคคลประเภทนี้เป็นบุคคลที่มีความเชื่อว่าสามารถกำหนดพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง และสาเหตุของพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเกิดจากอำนาจการควบคุมภายในตน การมุ่งใจของพวกชุน เป็นผลจากการมุ่งใจที่เกิดจาก

ภายในของเขาเอง (Intrinsic Motivated) และ เบี้ย (Pawn) บุคคลประเภทนี้เป็นบุคคลที่มีความเชื่อว่า การกระทำของเขาทำเพื่อ หรือควบคุมจากบุคคลอื่น หรือเงื่อนไขภายนอก ส่วนการจูงใจของพวกเบี้ยนั้นจะถูกจูงใจ จากสิ่งที่อยู่ภายนอก (Extrinsic Motivated)

3. การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน)

3.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง กับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับปานกลาง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยข้อ 3.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

ซึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏนี้ แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลวมีระดับการนับถือตนเอง (Self-Esteem) ในระดับที่แตกต่างกัน บุค (Burke, 1978) พบว่า บุคคลจะระบุสาเหตุไปสู่ความยากของงาน เมื่อผลการกระทำสอดคล้องกับระดับความนับถือตนเอง และจากข้อมูลทั่วไปของนักกีฬาที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักกีฬาที่มีต่อผลธรรมที่ได้รับจากการแข่งขัน ส่วนใหญ่สอดคล้องกับระดับความนับถือตนเอง คือ กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะ สำเร็จมากที่สุด และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะ ประสบความล้มเหลวมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ ไอคส์ และไลย์เด็น (Ickes and Layden, 1987) พบว่า ผู้ชายที่ประสบความสำเร็จระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะ ปัจจัยภายในมากกว่าผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จ วิสเนวสกี และเกียร์ (Wisnieski and Gaier,

1990) พบว่า ผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากสาเหตุภายในมากกว่า และผู้ชายที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวให้ความสำคัญต่อการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากสาเหตุภายนอกมากกว่า จากงานวิจัยของ โรเบิร์ต และดูดา (Roberts and Duda, 1984) สรุปว่า นักกีฬาชายให้ความสำคัญต่อการระบุสาเหตุของผลกรรมที่ได้รับจากความยาก-ง่ายของงานมากกว่าที่นักกีฬาหญิงกระทำ นอกจากนี้งานวิจัยของ แมคมาฮาน (McMahan, 1973) สรุปว่า ผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จส่วนมากชอบที่จะระบุสาเหตุของความสำเร็จไปสู่ความมั่นคงที่ และปัจจัยภายนอกคือ การระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะงานง่ายมากกว่าผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จ

การระบุสาเหตุไปสู่ ความยากของงาน อารมณ์ความรู้สึกขึ้นอยู่กับ การรับรู้ผลกรรม โดยการเรียนรู้ว่าได้รับความสำเร็จจะก่อให้เกิดความสุข มีปฏิริยาความรู้สึกในทางบวก เกิดขึ้นและการรับรู้ว่าได้รับความล้มเหลวจะก่อให้เกิดความรู้สึกเสียใจ คับข้องใจ หรืออาจก่อให้เกิดปฏิริยาความรู้สึกทางลบขึ้น เบล-การ์ดเลอร์ (Bell-gredler, 1986) พบว่า การรับรู้สาเหตุของความล้มเหลวในลักษณะที่คงที่ เช่น ความยากของงาน จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่เฉื่อยชา ขมขื่น และซึมเศร้า ซึ่งอารมณ์ที่เกิดขึ้นนี้สามารถแผ่ขยายไปสู่ออนาคตได้ และจะก่อให้เกิดปฏิริยาความรู้สึกทางลบขึ้น นั่นคือ ความรู้สึกกลัวว่า จะประสบกับความล้มเหลวอีกในอนาคต เนื่องจากเขารับรู้สาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นกับเขาเป็นสาเหตุคงที่ และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ (Weiner, 1986) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จและนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง นักกีฬาที่มีระบุสาเหตุของความสำเร็จว่า เกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ ปฏิริยาความรู้สึกที่เกิดขึ้นแม้จะรู้สึกยินดีในความสำเร็จที่ตนเองได้รับ แต่จะมุ่งหาให้เขาเกิดความรู้สึกว่า ตนเองมีความสามารถ ไม่เกิดความมั่นใจ และภูมิใจในตนเอง จึงเป็นปฏิริยาความรู้สึกทางลบในระดับต่ำ (Weiner, 1979, 1985, 1986) นอกจากนี้ นักกีฬาที่ระบุสาเหตุของผลกรรมไปสู่ปัจจัยภายนอก จะไม่มีผลในการเพิ่มความคาดหวังของนักกีฬา โดยถ้านักกีฬารับรู้สาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นเป็นสาเหตุที่คงที่แล้ว นักกีฬาจะเกิดความคาดหวังผลกรรมในอนาคตว่าจะเกิดขึ้นเหมือนเดิม คือ การได้รับความสำเร็จจะ

ก่อให้เกิดความคาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับนักกีฬานอนาคค และการที่นักกีฬา
 รับรู้ว่าคุณเองไม่สามารถควบคุมสาเหตุของผลกรรมได้ โดยผลกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เป็นอิสระ
 จากการตอบสนองของตนเอง ความรู้สึกที่เกิดขึ้น คือ ความรู้สึกว่าคุณเองด้วยความสามารถ
 และเกิดความมั่นใจว่าผลกรรมในอนาคตจะดีขึ้น หรือเลวลง (Weiner, 1979,

3.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลว
 ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้
 (ความยากของงาน) ระหว่างนักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 กับนักกีฬาหญิง มีค่า
 เฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง
 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 3.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความล้มเหลว
 และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถ
 ควบคุมได้ ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่ปรากฏสามารถอธิบายได้ว่า นักกีฬาจะระบุสาเหตุไปสู่ความยาก
 ของงาน เมื่อผลการกระทำสอดคล้องกับระดับความนับถือตนเอง นั่นคือ ผู้ที่มีระดับความ
 นับถือตนเองต่ำจะระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ ความยากของงาน เช่นเดียวกับกับ
 ผู้ที่มีความนับถือตนเองปานกลาง และสูง ก็จะระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ ความง่าย
 ของงาน (Burke, 1978) ในปัจจุบันนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงมีบทบาททางการกีฬาระดับ
 ระดับที่เท่าเทียมกัน มีความกล้าแสดงออก และมีการพัฒนาศักยภาพทางการกีฬาควบคู่กันไป
 ทั้งนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง คงจะเห็นได้ว่ากีฬาเกือบทุกชนิดจะมีการแข่งขันทั้งประ
 ชายและประเภทหญิง จึงทำให้ทั้งนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงมีระดับความยอมรับนับถือตนเอง
 ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และจากข้อมูลทั่วไปของนักกีฬา โดยส่วนใหญ่ทั้งนักกีฬาทั้งชายและ
 หญิงมีการคาดหวังก่อนการแข่งขันว่าจะประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่เข้า
 ร่วมในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ส่วนใหญ่มีแรงจูงใจ
 สัมฤทธิ์สูง โดยนักกีฬาที่มีแรงจูงใจสัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะอธิบายความสำเร็จว่าเกิดขึ้น
 เนื่องจากตนเอง คือ มีความสามารถเหนือคู่แข่งจึงมีการระบุสาเหตุว่ามาจากความง่าย
 ของงาน ในขณะที่บุคคลที่มีแรงจูงใจสัมฤทธิ์ต่ำ มีแนวโน้มที่จะอธิบายความล้มเหลวว่า

เกิดจากความยากของงาน ซึ่งการอธิบายเช่นนี้มันดี เพื่อรักษภาพพจน์ของตนเองไว้เนื่องจากสาเหตุของความล้มเหลวนั้น เป็นสาเหตุที่นักกีฬาไม่สามารถควบคุมได้ (Weiner and Kulka, 1970) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการระบุสาเหตุไปสู่ความยาก-ง่ายของงานเป็นสิ่งที่เขาไม่สามารถควบคุมได้ จึงทำให้ให้นักกีฬาสามารถคาดหวังต่อไปได้ว่า เขาจะประสบความสำเร็จ และความยากของงานเป็นสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นสิ่งล่อใจ หรือแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ในการทำงาน การฝึกซ้อม หรือการแข่งขัน ของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จจึงมีน้อย (Klein, 1982)

3.3 ผลการวิจัยที่พบว่า นักกีฬามีสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศ ซึ่งต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2.3 ทั้งนี้เพราะกลุ่มนักกีฬากับเพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จลักษณะการระบุสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างจากนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกันด้วย ซึ่งอาจเป็นเพราะ การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา มีความสัมพันธ์กับการนับถือของตนเอง (Self-Esteem) ของนักกีฬา กล่าวคือ การมีระดับการยอมรับนับถือของตนเองของนักกีฬาที่แตกต่างกัน จะก่อให้เกิดการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่มีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาและงานวิจัยของ บรูค (Burke, 1978) พบว่า บุคคลจะระบุสาเหตุไปที่ความยากของงาน เมื่อผลการทำงานสอดคล้องกับระดับการยอมรับนับถือของตนเอง กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการนับถือของตนเองต่ำ จะระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ความยากของงาน เช่น

เดียวกับผู้ที่มีระดับการนับถือของตนเอง ระดับปานกลาง และสูง จะมีระบุดาเหตุของความ
 สำเร็จไปสู่ความง่ายของงาน จากสภาพการณ์จริงที่ปรากฏนั้นแสดงให้เห็นว่า นักกีฬาชาย
 นักกีฬาหญิง นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว อาจจะมีระดับ
 การยอมรับนับถือตนเอง ที่มีความแตกต่างกันได้จาก สิ่งชี้แนะซึ่งเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะ
 (Specific Informational Cues) ได้แก่ ประวัติความสำเร็จในอดีต เกณฑ์ทางสังคม
 แบบแผนของการกระทำ และการใช้เวลากับการทำงาน (Weiner, 1977) ซึ่งสิ่งชี้แนะ
 เหล่านี้ จะนำไปสู่ความแตกต่างกัน ในการระบุดาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว
 นอกจากนี้แรงจูงใจแฝงก็สัมพันธ์ต่อการระบุดาเหตุของความสำเร็จในลักษณะที่แตกต่าง
 กันด้วยเช่นกัน เนื่องจากแรงจูงใจแฝงเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้นักกีฬามี
 ความเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม เพื่อให้บรรลุจุดหมายของตน จากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย
 แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 แรงจูงใจแฝงของนักกีฬา ที่เข้าร่วมการแข่งขัน มีความ
 สอดคล้องกับงานวิจัยของเคลน (Klein, 1982) พบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจแฝง
 ค่าจะระบุดาเหตุของความสำเร็จว่ามาจากสาเหตุที่เขาน่าสามารถควบคุมได้ คือ ความง่าย
 ของงาน ส่วนการระบุดาเหตุของความล้มเหลวนักกีฬาที่มีแรงจูงใจแฝงค่า จะมีการ
 ระบุดาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ความยากของงาน ซึ่งการระบุดาเหตุไปสู่ความยากของ
 งานเป็นสาเหตุที่เขาน่าสามารถควบคุมได้ จึงทำให้เขาน่าสามารถคาดหวังต่อไปว่าเขาจะ
 ประสบความสำเร็จได้ และความยากของงาน เป็นสาเหตุที่มีความคงที่ และไม่สามารถที่จะ
 เปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นสิ่งล่อใจหรือแรงจูงใจแฝงในการทำงานของบุคคลนั้นจึงมีน้อย
 จรัล อุณัฐิวัฒน์ (2532) พบว่า แรงจูงใจแฝงที่มีความสัมพันธ์ทางบวกคือ การระบุดา
 เหตุของความสำเร็จ ว่าเป็นเพราะความง่ายของงาน ซึ่งเป็นสาเหตุที่มีความคงที่ และ
 มีความสัมพันธ์ทางลบกับการระบุดาเหตุของความล้มเหลวว่า เป็นเพราะความยากของงาน

4. การระบุดาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ที่
 เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช)

4.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลว ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 กับ นักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.83 และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อ 4.1 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน จากผลการวิจัยของนักจิตวิทยา พบว่า การกระทำที่คาดหวังผลที่เกิดขึ้นบนทางบวก ผู้กระทำมักจะระบุสื่อนั้นว่ามาจากตนเอง (มันส์ จินคณะศัลยกุล, 2532) ซึ่งเกิดจากการใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Self-Serving Bias) ของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ ขณะที่นักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว ใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Self-Protection) เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับสูง และนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้จากงานวิจัยของ พอร์ไซท์ และแม็กมิลแลน (Forsyth and MacMillan, 1981) พบว่า ปฏิริยาความรู้สึกจะเกิดขึ้นกับนักศึกษาที่รับรู้ ว่า ตนเองสามารถควบคุมสาเหตุของผลการกระทำได้ หรือระบุสาเหตุของความสำเริงไปสู่ ปัจจัยภายใน และระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ปัจจัยภายนอก หรือระบุสาเหตุของความสำเริงว่า เกิดจากสาเหตุที่มีความคงที่ ซึ่งตรงกับกับ แนวคิดตามทฤษฎีของ ไวเนอร์ (Weiner, 1986) การระบุสาเหตุไปสู่ความมีอคติของโค้ช หรือความไม่มีอคติของโค้ช นักกีฬาที่ระบุสาเหตุของความสำเริงไปสู่สาเหตุคงที่ และสามารถควบคุมได้นั้นจะก่อให้เกิด ความรู้สึกภาคภูมิใจ และมีความยอมรับนับถือตนเอง (Self-Esteem) มากขึ้น และจะก่อให้เกิด ปฏิริยาความรู้สึกทางบวกขึ้น กล่าวคือ นักกีฬาจะรู้สึก ว่า เขาสามารถควบคุมสาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นได้ และมีความคาดหวังว่า ผลกรรมที่จะได้รับในอนาคตจะเหมือนเดิม เนื่องจากสาเหตุของผลกรรมนี้ มี

ลักษณะคงที่ หรือไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ และ เขาสามารถควบคุมสาเหตุของผลกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วยตัวของ เขาเอง (Weiner, 1986) ซึ่งตรงข้ามกับนักกีฬาที่มีการระบุนสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่สาเหตุที่มีลักษณะคงที่ จะเกิดปฏิกิริยาความรู้สึกทางลบขึ้น นั่นคือ ความรู้สึกกลัวว่าจะเกิดความล้มเหลวอีกในอนาคต เนื่องจากนักกีฬารับรู้ว่าสาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นกับนักกีฬา เป็นสาเหตุที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และนอกจากความรู้สึกกลัวความล้มเหลวแล้ว การระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจาก สาเหตุที่สามารถควบคุมได้ จะนำไปสู่การเกิดความรู้สึกผิด และละอายต่อผลกรรมที่ได้รับ แต่จะไม่เกิดความรู้สึกสิ้นหวัง เจือชา ซึมเศร้า หรือการช่วยตนเองไม่ได้ เนื่องจากนักกีฬาจะรับรู้ผลกรรมในอนาคตว่า สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยการควบคุมของตัวนักกีฬาเอง (Weiner, 1979, 1985, 1986) สำหรับการคาดหวังผลกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น การระบุนสาเหตุความสำเร็จในลักษณะนี้จะทำให้เกิดความคาดหวังสูงขึ้นเกี่ยวกับการบรรลุผลสำเร็จในอนาคต ในขณะที่การระบุนสาเหตุของความล้มเหลวในลักษณะนี้ จะทำให้เกิดความคาดหวังต่ำเกี่ยวกับ การบรรลุผลสำเร็จในอนาคต แต่นักกีฬาก็ยังมีความคาดหวังว่า จะสามารถเปลี่ยนแปลงผลกรรมที่จะได้รับในอนาคตได้ด้วยตัวของนักกีฬาเอง (Weiner, 1986)

4.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช) ระหว่างนักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 กับนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 4.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่ปรากฏนี้อาจกล่าวได้ว่า นักกีฬาชายมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าคนสามารถที่จะแข่งขันกีฬาได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีการพึ่งพาตนเองสูง ในขณะที่นักกีฬาหญิงมีความเชื่อมั่นในโค้ชมากกว่า และจะเชื่อฟัง กระทบตามที่โค้ชแนะนำ นอกจากนี้จากงานวิจัยของ วิสนิวสกี และเกียร์ (Wisniewski and Gaier, 1990) พบว่า เพศชาย

ให้ความสำคัญของการระบุนสาเหตุว่ามาจาก สาเหตุภายนอกมากกว่า และ เหตุหนึ่งให้ความสำคัญต่อกการระบุนสาเหตุว่ามาจาก สาเหตุภายในมากกว่าการระบุนสาเหตุว่ามาจากความอคติของโค้ช แปลความหมายได้ว่าเป็นความอคติของโค้ช และ ไม่มีความอคติของโค้ช ซึ่งเป็น การกระทำจากบุคคลอื่น แต่มีผลกระทบต่อดัวของนักกีฬา เนื่องจากโค้ช เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับ นักกีฬามากที่สุด ดังนั้นทัศนคติ ความคาดหวัง และพฤติกรรมที่โค้ชมีต่อนักกีฬาจึง เป็นสิ่งที่คงที่ หรือไม่สามารบเปลี่ยนแปลงได้ และนักกีฬาสามารถควบคุมสาเหตุของผลารมที่ได้รับได้ด้วยการ เชื้อพัน และปฏิบัติตามคำแนะนำของโค้ช ทั้งในขณะการฝึกซ้อม และการแข่งขัน นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อถือ และความมั่นใจที่นักกีฬามีต่อโค้ช ว่าจะ เป็น ประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญ ความเอาใจใส่ดูแลนักกีฬา และความสามารถในการ แก้เกม การแข่งขัน หรือความสามารถของโค้ช ในการควบคุมสถานการณ์การแข่งขัน การระบุน สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอกของตนเอง ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ มีความสัมพันธ์กับความรูสึกที่เกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง (Self-Worth) และการนับถือตนเอง (Self-Esteem) ของนักกีฬา (Weiner, 1982 cited by Bell-gredler, 1986) ความคงที่ของสาเหตุในเคตินี้ จะมีอิทธิพลเบื้องต้นต่อความคาดหวังผลารมในอนาคต ส่วนในด้าน ปฏิริยาความรู้สึคนั้น มีอิทธิพลต่อความเข้มของความรู้สึที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ความรูสึกจะมีความเข้มมากที่สุด เมื่อระบุนสาเหตุไปสู่มิติที่คงที่ นอกจากนี้ความรู้สึที่นักกีฬามีต่อโค้ชจะมีระดับความเข้มตามการรับรู้ของสาเหตุด้วย เช่น นักกีฬาจะ เกิดความรู้สึ เห็นใจโค้ชที่เจ็บป่วย แต่จะต้องมาควบคุมการแข่งขันมากกว่าเห็นใจโค้ชที่ม่เจ็บป่วย (Bell-gredler, 1986) สำหรับการระบุนสาเหตุไปสู่มิติความสามารถในการควบคุมสาเหตุก่อให้เกิดอารมณ์ในลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกัน กล่าวคือ การระบุนสาเหตุไปสู่สาเหตุที่นักกีฬาสามารถควบคุมได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความรู้สึมีความสามารถ หรือรูสึกผิด ในขณะที่การระบุนสาเหตุไปสู่ สาเหตุที่สามารถควบคุมได้ด้วยบุคคลอื่น ก่อให้เกิดความรู้สึชอบคุณ หรือรูสึก โกรธ นอกจากนี้มิตินี้ความสามารถในการควบคุมสาเหตุ ยังมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ระหว่างบุคคล ในเรื่องราวของรางวัล และการลงโทษ รวมทั้งการตัดสินใจให้ระบุนสาเหตุไปสู่ความอคติของโค้ช มีผลทำให้นักกีฬาเกิดความคาดหวังผลารมในอนาคตว่า จะเกิดขึ้น

เหมือนเดิม คือ การประสบความสำเร็จจะก่อให้เกิดความคาดหวังว่านักกีฬาประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกันในอนาคตอีก ขณะเดียวกันการประสบความสำเร็จล้มเหลวจะก่อให้เกิดความเชื่อว่านักกีฬาประสบความสำเร็จล้มเหลวอีกในอนาคต (Weiner, 1979)

4.3 ผลการวิจัยที่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศ ที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช) ของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว และนักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอคติของโค้ช) แตกต่างกัน จากการค่าเฉลี่ยคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ (ความอคติของโค้ช) ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ เซเฟฟ (Secheffe test) พบว่า นักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 และนักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 มีการระบุสาเหตุไปสู่ความอคติของโค้ช ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การระบุสาเหตุไปสู่ความอคติของโค้ช ระหว่างนักกีฬาชายที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 กับนักกีฬาหญิงที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.38 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย วิสนิวสกี และ เกียร์ (Wisniewski and Gaier, 1990) พบว่า เพศชายที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวให้ความสำคัญต่อการระบุสาเหตุว่ามาจากสาเหตุภายนอก และเพศหญิงที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวให้ความสำคัญ ต่อการระบุสาเหตุว่ามาจากสาเหตุภายใน นิโคลส์ (Nicholls, 1975) และควิก และ เร็ปพูซี (Dweck and Reppucci, 1973) พบว่า ผู้หญิงวัยรุ่นมีแนวโน้มต่อการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากสาเหตุภายใน ขณะที่วัยรุ่นชายที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวมีแนวโน้มต่อการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากสาเหตุที่นั้นมีความคงที่ การระบุสาเหตุไปสู่ความล้มเหลวไม่มีอคติของโค้ช เป็น

สาเหตุที่สามารถควบคุมได้ด้วยตัวของนักกีฬาเอง ทำให้นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จมีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ ซึ่งเป็นผลกระทบทางบวกว่ามาจากตัวของเขาเอง โดยการชักลากการเข้าข้างตนเอง (Self-Serving Bias) (มันส์ จินคณะติลกุล, 2532) การที่นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีการระบุสาเหตุไปสู่ สาเหตุที่เขาสามารถควบคุมได้นั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกว่า มีความสามารถ มีความรู้สึกมั่นใจ และมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จที่ได้รับ ซึ่งพฤติกรรมความรู้สึกนี้เป็นพฤติกรรมความรู้สึกทางบวกต่อตนเอง จากความรู้สึกดังกล่าวนี้ จะทำให้นักกีฬามีความคาดหวังที่สูงขึ้นเกี่ยวกับการบรรลุผลสำเร็จในอนาคต เนื่องจากความอคติของโค้ชเป็น สาเหตุที่มีความคงที่ หรือไม่สามารเปลี่ยนแปลงได้ และสำหรับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จแล้วที่มีการระบุสาเหตุไปสู่ สาเหตุที่เขาไม่สามารถควบคุมได้จะก่อให้เกิดความรู้สึกผิด ละอาย แต่จะไม่นำให้เกิดความรู้สึกสิ้นหวัง เฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น ซึมเศร้า และการช่วยตนเองไม่ได้ เพราะเขารับรู้ว่าผลกระทบที่จะได้รับในอนาคตอาจสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยการควบคุมของตัวเขาเอง (Weiner, 1979, 1985, 1986) ดังนั้นจึงทำให้นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว ใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Self-Protection) เพื่อคงไว้ซึ่งระดับของการนับถือตนเอง (Self Esteem) และความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง (Weiner, 1982 cited by Bell-gredler, 1986)

5. การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์)

5.1 คะแนนเฉลี่ยของ การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 กับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 5.1 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ กับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานของ

บิดเดิล และสจิวท (Biddle and Stuart, 1988) สรุปว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จมีแนวโน้มต่อการระบุนสาเหตุในลู่ปัจจัยภายใน ส่วนผู้ที่ประสบความล้มเหลวมีแนวโน้มต่อการระบุนสาเหตุในลู่ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก จากผลกรรมที่ได้รับ จากผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาในลักษณะนี้อาจเกิดจากการเข้าข้างตนเอง (Serving-Bias) เพราะโดยทั่วไปคนเรามักจะเข้าข้างตนเองไว้ก่อนเสมอ นักจิตวิทยา พบว่า การกระทำใดหากผลที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางบวก ผู้กระทำก็มักจะระบุผลนั้นว่ามาจากตนเอง (มโนส จินตะพิศกุล, 2532) นอกจากนี้ขณะที่นักกีฬาทำการแข่งขัน นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จจะมีแรงจูงใจ ฝึลสัมฤทธิ์สูง และความคาดหวังต่อผลกรรมทางบวก และมุ่งเน้นถึงความสำคัญของชัยชนะที่ต้องการได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา และงานวิจัยของ บิดเดิล และสจิวท (Biddle and Stuart, 1988) สรุปว่า รูปแบบความสัมพันธ์ที่สำคัญ ระหว่างการระบุนสาเหตุกับอารมณ์นั้นมีรูปแบบที่แน่นอน โดยที่บางอารมณ์เป็นเพียงความสัมพันธ์กับการระบุนสาเหตุ เมื่ออารมณ์มีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จ อารมณ์นี้เป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ต่อการยอมรับนับถือตนเอง ที่มีความคล้ายคลึงบางประการที่ชัดเจน เกี่ยวกับการที่ผู้ประสบความสำเร็จล้มเหลวใช้การแก้ตัวเป็นตัวแทนของอารมณ์ที่คงที่ เมื่อผู้ประสบความสำเร็จทำการระบุนสาเหตุอย่างเจาะจง และอารมณ์มีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จ ซึ่งเช่นเดียวกับความสำคัญของผลกรรมที่ได้รับ เป็นความสัมพันธ์โดยตรงในเชิงลบมากกว่าอารมณ์

การระบุนสาเหตุในลู่อารมณ์ ซึ่งเป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน จะมีผลทำให้การนับถือตนเอง และคุณค่าของตนเองเพิ่มขึ้น หรือลดลง แต่นอกจากอารมณ์ และความ รู้สึกจะขึ้นกับ การระบุนสาเหตุของผลกรรมแล้ว ยังขึ้นกับการรับรู้ผลกรรม (Outcome Dependent) อีกด้วย โดยถือเป็นการแบบทั่วไปที่เกิดจากการบรรลุ หรือไม่บรรลุเป้าหมายโดยมุ่งเกี่ยวกับการระบุนสาเหตุของผลกรรม ดังนั้นเมื่ออารมณ์ความรู้สึกขึ้นกับการรับรู้ผลกรรมด้วย โดยการรับรู้ที่ได้รับความสำเร็จจะก่อให้เกิดความสุข มีปฏิริยาความรู้สึกในทางบวก เกิดขึ้น และการรับรู้ที่ได้รับความสำเร็จ จะก่อให้เกิดความรู้สึกเสียใจ คับข้องใจ หรือก่อให้เกิดปฏิริยาความรู้สึกทางลบขึ้น (Weiner, 1978, 1985, 1986) สำหรับความคาดหวังผลกรรมในอนาคต บุคคลที่มีการระบุนสาเหตุในลู่ปัจจัยภายในแล้วนั้น

จะมีผลต่อการเพิ่มขึ้น และลดลงของระดับความคาดหวัง (Rotter, 1966 cited by Weiner, 1985) หากบุคคลรับรู้สาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นว่าเป็นสาเหตุที่มั่นคงที่ หรือสามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้วการคาดหวังผลกรรมในอนาคตนั้นจะมีลักษณะที่แน่นอน ดังนั้นล้มเหลว ก็จะนำไปทำให้เกิดระดับความคาดหวังความสำเร็จในอนาคตที่ลดลง (Weiner, 1979)

5.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) ระหว่างนักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 กับนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 5.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย และผลการศึกษาของบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ วิสนิวสกี และเกียร์ (Wisniewski and Gaier, 1980) สรุปว่า ผู้หญิงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการระบุสาเหตุว่ามาจากปัจจัยภายในมากกว่า และวัยรุ่นชายให้ความสำคัญของการระบุสาเหตุว่ามาจากสาเหตุภายนอกมากกว่า เซฟตัน และจูดี้ (Sefton and Judy, 1988) พบว่า เพศหญิงมีการระบุสาเหตุไปสู่อารมณ์มากกว่าเพศชาย ซึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏนี้ อาจเป็นไปได้ว่าผู้หญิงเป็นเพศที่มีความสุภาพอ่อนโยน มีความรู้สึกอ่อนไหว และมีความรู้สึกที่ไวต่อสภาพแวดล้อมมาก เพราะสาเหตุจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวในสังคมไทย การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) นี้ นักกีฬาจะมีรับรู้สาเหตุของผลกรรมที่ได้รับว่า มาจากตนเอง หรือลักษณะส่วนตัว จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-Image) ที่เพิ่มขึ้น เมื่อนักกีฬาได้รับผลกรรมทางบวก หรือลดลง เมื่อนักกีฬาได้รับผลกรรมทางลบ และการรับรู้สาเหตุของผลกรรมว่าเป็นสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ จะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่แน่ใจในผลกรรมตนเองในอนาคต เพราะสาเหตุของผลกรรมที่ได้รับนี้ เป็นสาเหตุที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ (Weiner, 1982 cited

by Bell-gredler, 1986) ส่วนการรับรู้สาเหตุของผลกรรมว่าเป็นสาเหตุที่นักกีฬาไม่
สามารถควบคุมได้ด้วยตนเอง โดยผลกรรมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอิสระจากการตอบสนองของตนเอง
ความรู้สึกที่เกิดขึ้น คือ ความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ หรือห้อยความสามารถ และ
เกิดความรู้สึกมั่นใจว่าผลกรรมที่จะได้รับในอนาคตนั้นจะมีลักษณะดีขึ้นหรือเลวลง (Weiner,
1979, 1985, 1986) กล่าวคือ นักกีฬาอาจคาดว่าจะเป็นขึ้นอีก หรือไม่
เกิดผลกรรมเช่นนั้นก็ได้ ดังนั้นการประสบความสำเร็จจะนำไปทำให้เกิดระดับความคาดหวังที่
เพิ่มขึ้น หรือการประสบความล้มเหลว จะนำไปทำให้เกิดระดับความคาดหวังความสำเร็จใน
อนาคตที่ลดลงได้ (Weiner, 1979)

5.3 ผลการวิจัยที่พบว่า นักกีฬาลำดับชั้นร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับเพศ ที่มี
ต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัย
ภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารควบคุมได้ (อารมณ์) ของนักกีฬาชาย และนัก
กีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ข้อ 5.3 ทั้งนี้เพราะกลุ่มนักกีฬา
กับเพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบ
ความสำเร็จ ลักษณะการระบุสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างจากนักกีฬา
ชาย และนักกีฬาหญิงในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความ
สำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ระบุ
สาเหตุ ไม่แตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.15 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน อาจ
เป็นเพราะในปัจจุบันได้มีการพัฒนาการกีฬาระดับที่สูงขึ้น โดยนาเอาจิตวิทยาการกีฬา
เข้ามาใช้ในสถานการณ์การกีฬา เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักกีฬา มีศักยภาพทางการกีฬาสูงขึ้น
และในการที่นักกีฬา จะประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬานั้น มีองค์ประกอบที่ส่งผลต่อ
ความสามารถของนักกีฬา ในขณะการฝึกซ้อม หรือการแข่งขัน ได้แก่ องค์ประกอบทาง
สมรรถภาพทางกาย ทักษะ และสมรรถภาพทางจิต ซึ่งสมรรถภาพทางจิตเป็นองค์ประกอบ
หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากนักกีฬาที่มี ความสมบูรณ์ทางร่างกาย และระดับ
ทักษะที่เท่าเทียมกัน ผู้ที่มีสภาพจิตใจที่สมบูรณ์มากกว่าจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้

เพราะในขณะที่แข่งขันนักกีฬาก็ต้องมีอารมณ์ ความวิตกกังวล ต้องมีสมาธิ ต้องการแรงจูงใจ มีการตั้งจุดหมาย รู้จักใช้กลยุทธ์ และอื่น ๆ สำหรับความสมบูรณ์ทางจิตนั้น จิตวิทยาการกีฬาเป็นสาขาหนึ่งที่ช่วยพัฒนาจิตใจของนักกีฬาให้พร้อมที่จะแข่งขัน สามารถที่จะใช้ สมรรถภาพทางกาย และทักษะที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ (ศิลป์ชัย สุวรรณธาดา, 2532) แม้ว่าการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาไปสู่อารมณ์จะเป็น สาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ และเป็นสาเหตุที่นักกีฬายังไม่สามารถควบคุมได้ก็ตามแต่การที่นักกีฬาได้รับความรู้จากจิตวิทยาการกีฬา ซึ่งมีผลทำให้ นักกีฬาได้รับการพัฒนาสมรรถภาพทางจิต และสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง ในขณะที่มีแข่งขันกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การระบุนสาเหตุไปสู่ อารมณ์ ซึ่งเป็นสาเหตุที่เกิดจากภายในตัวนักกีฬา จึงมีผลทำให้ นักกีฬา รู้จักที่จะควบคุม และการกำหนดอารมณ์ของตนเอง ในขณะที่แข่งขันกีฬาได้ด้วยตัวของ เขาเอง

6. การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ)

6.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ กับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และ 2.75 ตามลำดับ และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยข้อ 6.1 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้(ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แยกต่างกัน ผลการวิจัยที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่า นักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงมีระดับของความเพียรพยายามที่ แยกต่างกัน ซึ่งระดับความเพียรพยายามเกิดขึ้นจาก การรับรู้ของบุคคลถึงระดับผลการกระทำในอดีตของเขา ผลการศึกษาพบว่า ระดับความเพียรพยายามจะเพิ่มขึ้นภายหลังการบรรลุเป้าหมาย และจะลดลงภายหลังการไม่บรรลุเป้าหมาย (Wiener, 1986)

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา และงานวิจัยของ นิโคลส์ (Nicholls, 1975) และควิก และ เรียบูซซี่ (Dweck and Reppucci, 1973) สรุปว่า วัยรุ่นชาย มีการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากความพยายามชั่วขณะค่า(การระบุสาเหตุไปสู่ความมั่นคงที่ของสาเหตุ) มากกว่าวัยรุ่นหญิง แมคมาฮาน (McMahan, 1973) กล่าวว่า มีผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จส่วนน้อยที่จะระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะ ความพยายามชั่วขณะ นอกจากนี้ นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จจะมีการระบุสาเหตุไปสู่มิติความมั่นคงที่ของสาเหตุ ขณะที่นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวจะระบุสาเหตุไปสู่ปัจจัยภายนอก (e.g. IsoAhola, 1977b; Scanlan and Passer, 1980) เซฟตัน และจูดี้ (Sefton and Judy, 1988) สรุปว่า ในการประสบความสำเร็จนั้น นักกีฬาหญิงอายุน้อยที่ประสบความสำเร็จนักกีฬาหญิงอายุมากที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาชายอายุน้อยที่ประสบความสำเร็จ ระบุสาเหตุไปสู่ความพยายามชั่วขณะ นักกีฬาที่มีการระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ความพยายามชั่วขณะจะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่า นักกีฬาที่มีการระบุสาเหตุในลักษณะอื่น เพราะการระบุสาเหตุดังกล่าวจะทำให้ให้นักกีฬารับรู้ว่าตัวเขาเป็นผู้กำหนดผลกรรมที่เกิดขึ้น และ เขาสามารถเปลี่ยนแปลงผลกรรมในอนาคตให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นได้ เนื่องจากผลกรรมที่เกิดขึ้นเป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน และ เขาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยตัวเขาเอง สำหรับการคาดหวังผลกรรมในอนาคตการระบุสาเหตุของผลกรรมที่ได้รับไปสู่ สาเหตุที่สามารถควบคุมได้ จะก่อให้เกิดความรู้สึกว่า ตนเองมีความสามารถ และมีความมั่นใจว่า ตนเองจะสามารถกำหนดผลกรรมในอนาคตได้ ความรู้สึกดังกล่าวนี้จะทำให้นักกีฬามีความคาดหวังสูงขึ้น เกี่ยวกับการบรรลุถึงผลสำเร็จในอนาคต ในทางตรงข้ามหากบุคคลรับรู้ที่ ตนเองไม่สามารถควบคุมสาเหตุของผลกรรมที่ได้รับได้ โดยที่ผลกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เป็นอิสระจากการตอบสนองของตนเองความรู้สึกที่เกิดขึ้น คือ ความรู้สึกที่ตนเองค้อยความสามารถ และ เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจว่าผลกรรมที่ได้รับในอนาคตจะมีลักษณะดีขึ้นหรือเลวลง (Weiner, 1979, 1985, 1986)

6.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะมั่นคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 กับนักกีฬาหญิง มีค่า

เฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนับเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 6.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุนสาเหตุของความสำเรีงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะมั่นคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แยกต่างกััน

ผลการวิจัยที่ปรากฏสามารถอธิบายได้ว่า นักกีฬามีการอธิบายความรู้สึกไปสู่การเข้าข้างตนเอง (Self-Serving Bias) นอกจากนี้แล้วนักกีฬามีแนวโน้มของความรู้สึกไปสู่การป้องกันตนเอง และสนับสนุนการยอมรับนับถือของตนเอง (Self-Esteem) เนื่องจากนักกีฬา มีการอธิบายสาเหตุของผลารรมที่ได้รับ ในลักษณะของการปกป้องความรับผิดชอบ เมื่อผลารรมที่ได้รับเป็นผลารรมทางลบ อาจกล่าวได้ว่า นักกีฬาที่ประสบความล้มเหลวมีแนวโน้มต่อการเลือก ที่จะหลีกเลี่ยงการระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยภายใน และเป็นสาเหตุที่ตัวนักกีฬาเองสามารถควบคุมได้ ดังคำกล่าวที่ว่า "เราไม่คิดโทษปีศาจลง" การอธิบายสาเหตุในลักษณะนี้ เป็นการใช้กลไกการป้องกันตนเองของนักกีฬา เพื่อรักษาภาพพจน์ของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น (Festinger, 1948 cited by Atkinson, 1958)

6.3 ผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับ เพศ ที่มีต่อการระบุนสาเหตุของความสำเรีงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะมั่นคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6.3 ทั้งนี้เพราะกลุ่มนักกีฬากับเพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุนสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเรีงลักษณะการระบุนสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง นั้นแตกต่างจากนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเรีง นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และนักกีฬาหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ระบุนสาเหตุ นั้นแตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว นักกีฬาชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ระบุนสาเหตุ นั้นแตกต่างกันด้วย อาจเป็นเพราะนักกีฬาทุกกลุ่ม ทั้งนักกีฬาชาย นักกีฬาหญิง นักกีฬาที่ประสบความสำเรีง และ

นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีความเชื่อที่เกี่ยวกับอำนาจในตนเอง หรือมีความเชื่อใน
 อดิธิปไตย (Internal Locus of Control) แตกต่างกัน ซึ่ง รอทเตอร์ (Rotter,
 1966) เสนอแนวคิดเรื่องอำนาจการควบคุม (Locus of control) พบว่า บุคคลที่มีความ
 เชื่อในอดิธิปไตยมีความเชื่อว่าตัวเสริมแรงที่ตนได้รับจาก การแสดงพฤติกรรมของตนเอง
 หรือด้วยความสามารถของตนเอง และจากแนวคิดของ รอทเตอร์ (Rotter, 1966)
 แสดงให้เห็นถึง การจำแนกประเภทของสาเหตุ โดยพิจารณาตามที่มาของสาเหตุว่า เป็น
 สาเหตุภายในตัวบุคคล ซึ่งแนวคิดนี้มีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของ ไฮเดอร์ (Heider,
 1958) การที่นักกีฬาที่มีความเชื่อในอดิธิปไตยประสบความสำเร็จไปสู่อะไรก็ตาม
 ความสำเร็จเพราะนักกีฬามีความเชื่อว่า ตัวเขาเองเป็นผู้กำหนดผลสำเร็จให้สำเร็จในครั้ง
 ต่อไปได้ด้วยการควบคุมจากตัวเขาเอง เนื่องจากความพยายามช่วงนี้ เป็นสาเหตุที่มีความ
 หนักหน่วงหรือสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่นเดียวกับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จมีการระบุ
 สาเหตุของความล้มเหลวไปสู่อะไรก็ตาม ความพยายามช่วงนั้น เพราะเขามีความเชื่อว่า
 เขาจะสามารถเปลี่ยนแปลงผลสำเร็จที่ประสบความสำเร็จนี้ได้ ด้วยการควบคุมของตัว
 เขาเอง เนื่องจากความพยายามช่วงนี้ เป็นสาเหตุที่หนักหน่วงหรือสามารถเปลี่ยนแปลงได้
 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา และงานวิจัยของ เดอ ชาร์ม (De Charm, 1968 cited by
 Bell-gredler, 1986) สรุปผลการวิจัยว่า บุคคลที่อยู่ในประเภทนี้ (Origin) เป็น
 บุคคลที่มีความเชื่อว่า สามารถกำหนดพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง และสาเหตุของพฤติกรรมที่
 แสดงออกนั้น เกิดจากอำนาจการควบคุมภายในตนเอง การตั้งใจของพวกคุณ เป็นการตั้งใจ
 ที่เกิดขึ้นภายในตัวของเขาเอง (Intrinsically Motivated) บุคคลที่มีความเชื่อใน
 อดิธิปไตยเชื่อว่าตัวเสริมแรงที่ตนได้รับจากการแสดงพฤติกรรมของตนเอง

7. ก้าวสู่การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา
 ที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ)

7.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว
 ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้
 (ความสามารถ) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 กับนักกีฬา

ที่ประสบความสำเร็จและความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 7.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จแตกต่างกัน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ กับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีความสัมพันธ์ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา และงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ไวเนอร์ และคูลกา (Weiner and Kulka, 1970) พบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจสูง และค่านั้น มักจะมีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยบุคคลที่มีแรงจูงใจสูง จะมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลมากกว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจต่ำ เนื่องจากบุคคลที่มีแรงจูงใจสูงมีแนวโน้มที่จะอธิบายความสำเร็จว่าเกิดขึ้นจากตัวเอง และแม้จะประสบความสำเร็จ บุคคลที่มีแรงจูงใจสูงก็ยังยืนยันที่จะกระทำต่อไป เพราะเขามีความเชื่อว่า ความล้มเหลวของเขาเกิดจากการขาดความพยายามถาวร และในขณะที่บุคคลที่มีแรงจูงใจต่ำ จะมีแนวโน้มที่จะอธิบายความล้มเหลวว่าเกิดจากการมีความสามารถไม่เพียงพอ การอธิบายเช่นนี้ก็เพื่อรักษาภาพพจน์ที่ดีของตนเองไว้ เนื่องจากสาเหตุของความล้มเหลวเป็นสาเหตุที่เขาไม่สามารถควบคุมได้ (Kulka, 1972)

การระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่การขาดความสามารถ ก่อให้เกิดปฏิกิริยาในทางลบขึ้น นั่นคือ ความรู้สึกว่าจะเกิดความล้มเหลวขึ้นอีกในอนาคต เพราะเขารับรู้ว่าสาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นกับเขานั้น เป็นสาเหตุที่คงที่ หรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และจะนำไปสู่การเกิดความรู้สึกสิ้นหวัง ความรู้สึกช่วยตนเองไม่ได้ การขมขื่น และความรู้สึกซึมเศร้า อีกด้วย (Weiner, 1986) ส่วนการระบุสาเหตุของความสำเร็จไปสู่การมีความสามารถ ก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ มีความรู้สึกนับถือตนเองเพิ่มขึ้น มองภาพลักษณ์ (Self-Image) ของตนเองในทางบวกมากขึ้น (Weiner, 1982 cited by Bell-gredler, 1986) การระบุสาเหตุไปสู่ความสามารถ ทำให้เกิดความคาดหวังผลกรรมในอนาคตข้างหน้าจะเหมือนเดิมหรือระดับความคาดหวังไม่เปลี่ยนแปลง

7.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) ระหว่างนักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และนักกีฬาหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสนับสนุนและสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 7.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย และผลการศึกษาของบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ ดูควิน (Duquin, 1978) พบว่า เพศชายมีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวไปสู่ ความสามารถ มากกว่าเพศหญิง และแมคมาฮาน (McMahan, 1973) สรุปว่า ผู้หญิงส่วนน้อย ที่มีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวว่าเป็นเพราะความสามารถ หรือขาดความสามารถ โรเบอร์ และดูดา (Roberts and Duda, 1984) พบว่า เพศชายจะระบุสาเหตุของผลที่ได้รับจากการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถ ขณะที่เพศหญิงนั้นให้ความสำคัญต่อการระบุสาเหตุ เกี่ยวกับทักษะ และโชค การระบุสาเหตุไปสู่ ความสามารถ จะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกี่ยวกับคุณค่าของตนเองมาก (Self-Worth) และการนับถือตนเอง (Self-Esteem) ของบุคคล กล่าวคือ การระบุสาเหตุของผลกรรม ในทางบวกไปสู่ปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ มีความนับถือตนเองมากขึ้น มองภาพลักษณ์ (Self-Image) ในทางบวกมากขึ้น รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ (Weiner, 1982 cited by Bell-gredler, 1986) ขณะเดียวกันการระบุสาเหตุของผลกรรมที่ได้รับในทางลบ ก่อให้เกิดการมองภาพลักษณ์ตนเองในทางลบ มีความรู้สึกผิด หรือความละอายเกิดขึ้นทิศทางของความคาดหวังที่เกิดขึ้น หลังจากที่ได้รับความสำเร็จ หรือประสบความสำเร็จล้มเหลวที่ได้รับ และอิทธิพลจากการรับรู้ที่มาของเหตุการณ์ เพลต (Platt, 1988) พบว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จในระดับชั้นมัธยมศึกษาว่า เกิดจากความสามารถมีผลทางบวกคือ ความคาดหวังในการเรียนระดับมหาวิทยาลัยได้อีกด้วย การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวไปสู่ความสามารถ ก่อให้เกิดความคาด

หวังว่า ผลกรรมในโอกาสต่อไปจะเป็นเหมือนเดิม หรือระดับความคาดหวังไม่เปลี่ยนแปลง (Weiner, 1986)

7.3 ผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับ เพศ ที่มีต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 7.3 ทั้งนี้เพราะ กลุ่มนักกีฬา กับ เพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬา ที่ประสบความสำเร็จลักษณะการระบุสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างจาก นักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และนักกีฬาหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว นักกีฬาชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และนักกีฬาหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกันด้วยอาจเป็นเพราะ การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาว่าเกิดจากมีความสามารถหรือการขาดความสามารถนั้นมีผลต่อปฏิริยาความรู้สึก และความคาดหวัง ผลกรรมในอนาคตโดยตรงต่อนักกีฬา จากการศึกษา และงานวิจัยของ ไอคส์ และไลย์เด็น (Ickes and Layden, 1978) สรุปว่า เพศชายมีการระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะ ปัจจัยภายในมากกว่าเพศหญิง และเพศชาย และผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีแนวโน้มต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จว่า มาจากสาเหตุภายในมากกว่าเพศหญิง และผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับความคาดหวัง ผลกรรมทางบวก หรือความสำเร็จที่จะได้รับในอนาคต กล่าวคือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่มีความคาดหวังสูง และผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีความคาดหวังต่ำ โดยที่ เพศหญิงมีความคาดหวังในความสำเร็จต่ำกว่าเพศชาย และเพศหญิง จะประเมินผลงานของตนเองต่ำกว่าเพศชาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดกับงานที่ต้องใช้สติปัญญา งานศิลปะ และงานที่ใช้ทักษะทางร่างกาย (Frieze, 1981) และจากการศึกษาของ จรัล อุ่นจิตวิวัฒน์ (2532) พบว่า นักเรียนที่มีมโนภาพเกี่ยวกับตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีการระบุสาเหตุของความ

สำเร็จว่าเป็นเพราะความสามารถในระดับที่สูงกว่านักเรียนที่มีสมรรถภาพเกี่ยวกับตนเอง และ
แรงจูงใจ/สัมฤทธิ์ค่า

8. การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การแก้ปัญหา
ที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร)

8.1 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว
ในสถานการณ์การแก้ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความ
พยายามถาวร) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 กับนักกีฬา
ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และไม่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ข้อ 8.1 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุ
สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การแก้ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มี
ลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับ
นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่ปรากฏอาจสามารถอธิบายได้ว่า การระบุสาเหตุไปสู่ความพยายาม
ถาวร ซึ่งเป็นการระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน เป็นสิ่งที่เกิดจากตัวนักกีฬาเอง ที่มี
ลักษณะคงที่ หรือเป็นสาเหตุที่มันสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นสาเหตุที่สามารถควบคุม
ได้ด้วยตัวของนักกีฬาเอง การระบุสาเหตุในลักษณะดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดปฏิกิริยาอารมณ์
ความรู้สึกในทางบวกมากที่สุดเมื่อนักกีฬาประสบความสำเร็จและจะก่อให้เกิดปฏิกิริยาความ
รู้สึกในทางลบมากที่สุดเมื่อนักกีฬาประสบความสำเร็จล้มเหลว เนื่องจากความพยายามถาวร เป็น
สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายในที่เกิดจากการกระทำของตัวนักกีฬาเองจะมีผลทำให้การยอมรับ
นับถือตนเอง (Self-Esteem) และคุณค่าของตนเอง (Self-worth) เพิ่มขึ้นหรือลดลง
ไวเนอร์ (Weiner, 1986) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมิติความคงที่ของสาเหตุ
และอารมณ์ความรู้สึกว่า นักกีฬาที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ สาเหตุที่มีลักษณะคงที่
จะเกิดปฏิกิริยาทางลบขึ้น นั่นคือ ความรู้สึกกลัวว่าจะเกิดความล้มเหลวขึ้นอีก ในอนาคต
เพราะเขารับรู้สาเหตุของความล้มเหลวว่าสาเหตุของผลกรรมที่เกิดขึ้นกับเขาเป็นสาเหตุที่
มันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากความรู้สึกกลัวความล้มเหลวยังนำไปสู่การเกิดความ

รู้สึกสิ้นหวัง ความรู้สึกช่วยเหลือตนเองไม่ได้ การยอมจำนน และรู้สึกซึมเศร้าอีกด้วย ซึ่ง
อารมณ์ที่เกิดขึ้นนี้สามารถแผ่ขยายไปสู่นาคคาเค้ (Bell-gredler, 1986) และการระบุ
สาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดจากสาเหตุสามารถควบคุมได้จะก่อให้เกิดความรู้สึกผิด และ
ละอายต่อผลกระทบที่ได้รับ เพราะเขารับรู้ว่าผลกระทบที่ได้รับเป็นสิ่งที่เขาสามารถควบคุมได้
ด้วยตัวของเขาเอง ด้วยเหตุนี้เองเป็นไปได้ว่าผลการวิจัยครั้งนี้เกิดขึ้น เนื่องจากนักกีฬา
ใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Self-Protection) เพื่อรักษาภาพพจน์ของตนเองให้เป็น
ที่ยอมรับของผู้อื่น (Festinger, 1948 cited by Atkinson, 1958) และเพื่อรักษา
ความรู้สึกที่เกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง (Self-Worth) และการยอมรับนับถือตนเอง (Self-
Esteem) ของนักกีฬา ซึ่งมีผลต่อปฏิกิริยาความรู้สึก และความคาดหวังของนักกีฬาหรืออาจ
เป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการมองอนาคตในแง่ดี จึงหลีกเลี่ยงการระบุสาเหตุที่ก่อ
ให้เกิดความคาดหวังที่ลดต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟอรัซท์ และแมคมิลแลน
(Forsyth and MacMillan, 1981) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมักมีการมองในแง่ดี
เกี่ยวกับผลงานในอนาคตที่ตนเองได้รับเป็นผลให้ค่าเฉลี่ยของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ
และนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลวอยู่ในระดับปานกลาง

8.2 คะแนนเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว
ในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความ
พยายามถาวร) ระหว่างนักกีฬาชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 กับนักกีฬาหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
2.86 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน
การวิจัยข้อ 8.2 ที่ตั้งไว้ว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์
การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร)
แตกต่างกัน

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงมีระดับของความทะเยอทะยาน
(Level of Aspiration) แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดว่าเพศหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดู
ในสังคมที่ให้อยู่อย่างสันติสุข มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย และไม่มีมีความคาดหวังที่สูงจน
เกินไปและจากการศึกษาพบว่าบุคคลที่มีระดับความทะเยอทะยานสูงก็จะมีระดับความคาดหวัง

สูง เช่นกันงานวิจัยของ แมคมาฮาน (McMahan, 1973) พบว่า ผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จ จะระบุสาเหตุของความสำเร็จว่ามาจาก ความพยายามถาวร ส่วนน้อยของผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว จะระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจาก ความพยายามถาวรต่ำ โอคส์ และเลย์เด็น (Ickes and Layden, 1978) พบว่า เพศชายมีการระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะปัจจัยภายในมากกว่าเพศหญิง และจากงานวิจัยของ วิสเนียวสกี และเกียร์ (Wisniewski and Gaier, 1990) พบว่า ผู้หญิงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจาก สาเหตุภายในมากกว่า และผู้ชายให้ความสำคัญต่อการระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่ามาจากสาเหตุภายนอกมากกว่า เนื่องจากการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวว่ามาจาก ความพยายามต่ำ เป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ซึ่งเป็นสาเหตุโดยตรง มาจากตัวของนักกีฬาเอง และเป็นสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ หรือไม่สามารที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้ความพยายามถาวร ยังเป็นสาเหตุที่นักกีฬาสามารถจะควบคุมได้ด้วยตนเอง ด้วยสาเหตุต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ จึงทำให้ให้นักกีฬามีการระบุสาเหตุที่เกิดจาก ปัจจัยภายในที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ คือ ความพยายามถาวร จึงทำให้ให้นักกีฬาเกิดความรู้สึกว่า มีการยอมรับนับถือตนเอง (Self-Esteem) และคุณค่าในตนเอง (Self-Worth) เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ก่อให้เกิดความสุข และปฏิริยาความรู้สึกในทางบวกมากขึ้น หรือก่อให้เกิดความเสียใจ และก่อให้เกิดปฏิริยาความรู้สึก ในทางลบมากขึ้นก็ได้ และนักกีฬาจะรับรู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของเขาว่า จะเป็นบวกเช่นเดิมเพราะ เป็นสาเหตุที่มีความคงที่ และเป็นสาเหตุที่นักกีฬาสามารถควบคุมได้ด้วยตัวเขาเอง (Weiner, 1986)

8.3 ผลการวิจัยที่พบว่า นั้มีปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับ เพศ ที่มีต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 8.3 ทั้งนี้เพราะกลุ่มนักกีฬา กับเพศของนักกีฬา เป็นอิสระจากกันในการระบุสาเหตุ กล่าวคือ ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จลักษณะการระบุสาเหตุของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างจาก

นักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ เช่น ในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ นักกีฬาชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และนักกีฬาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ระบุสาเหตุ ไม่แตกต่างกันด้วย อาจเป็นเพราะนักกีฬาในแต่ละคนน่าจะเป็นเพศชาย เพศหญิง นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และนักกีฬาประสบความสำเร็จ มีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล (Achievement - Oriented Behavior) ที่ไม่มีความแตกต่างกัน โดยนักกีฬาที่มีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลระดับสูงมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และการใช้ความพยายามในการฝึกซ้อมอย่างมาก ขณะที่นักกีฬาบางคนกลับมีพฤติกรรมตรงข้าม โดยมีลักษณะ เฉื่อยช้า ขาดความกระตือรือร้น ขาดความเพียรพยายาม ในการฝึกซ้อมหรือมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลระดับต่ำ และการมีระดับพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลที่แตกต่างกันนี้ ทำให้นักกีฬามีผลสัมฤทธิ์ทางการกีฬาที่แตกต่างกันด้วย จากการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล พบว่า องค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล คือ องค์ประกอบทางด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ของบุคคล (ราไพพรรณ อธิษิต, 2514 : อรพินทร์ ชูชม, 2522) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้นักกีฬามีความเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตน ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า นักกีฬาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น มักจะประสบความสำเร็จมากกว่านักกีฬาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (Weiner, 1972) และจากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ที่เข้าร่วมแข่งขันในกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง และมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากข้อมูลทั่วไปของนักกีฬาเกี่ยวกับการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน อยู่ในระดับปานกลาง และหนัก แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่มีต่อการฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน และความคาดหวังก่อนการแข่งขัน ทั้งในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีความคาดหวังว่าจะได้รับชนะเลิศ หรือประสบความสำเร็จอยู่ในระดับสูง จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขัน เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา และงานวิจัยของ วัตน์เนอร์ และคลูกา

(Weiner and Kukla, 1970) พบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์สูง มีแนวโน้มที่จะอธิบายความสำเร็จว่าเกิดขึ้นจากตัวเขาเอง และแม้ว่าประสบความล้มเหลว บุคคลที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์สูงยังมีนกรานที่จะกระทำต่อไป เพราะเขามีความเชื่อว่า ความล้มเหลวของเขาเกิดขึ้นจากการขาดความพยายามถาวร นอกจากนี้การระบุสาเหตุไปสู่ ความพยายามถาวรไม่ได้มีผลมาจาก ความสอดคล้องระหว่างผลกรรมที่ได้รับ แต่เป็นผลจากการที่นักกีฬาได้รับรู้ผลกรรมว่าประสบความสำเร็จ หรือประสบความล้มเหลว โดยบุคคลจะระบุสาเหตุของความความสำเร็จไปสู่ ความพยายามถาวร และระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ การขาดความพยายาม (Burke, 1978)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้ฝึกสอนควรแก้ไขการระบุสาเหตุ ของนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลวให้เหมาะสม ในลักษณะของการระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ การความสามารถ ให้เป็น ความพยายามถาวร, ความยากของงาน ให้เป็น ความพยายามชั่วขณะ, ความอคติของโค้ช ให้เป็น สภาพการแข่งขัน, อารมณ์ ให้เป็น ความพยายามชั่วขณะ ทั้งนี้เพราะการรับรู้สาเหตุที่มีความเหมาะสมจะนำไปสู่ความรู้สึก และความคาดหวังในทางบวกของนักกีฬา ซึ่งมีผลในการเพิ่มพูนแรงจูงใจในการพัฒนาพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล และศักยภาพของนักกีฬา
2. ผู้ฝึกสอนควรแก้ไขการระบุสาเหตุของนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลวในลักษณะของการระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่ สภาพการแข่งขัน ความยากของงาน ความอคติของโค้ช อารมณ์ ความพยายามชั่วขณะ ความสามารถ ให้มีระดับสูง เช่นเดียวกับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากการรับรู้สาเหตุมีผลต่อปฏิกิริยาความรู้สึก และความคาดหวังของนักกีฬาโดยขึ้นกับการรับรู้ผลงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้หาวิธีการที่จะพัฒนาพฤติกรรมฝัสมฤทธิ์ของนักกีฬาได้

3. ผู้ฝึกสอนควรแก้ไขการระบุสาเหตุในลักษณะของความอคติของโค้ช ความสามารถ อารมณ์ ความพยายามถาวร ให้สูง เช่นเดียวกับผู้ชาย ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึก และความคาดหวังต่อผลกรรมทางบวกในอนาคต เพื่อจะช่วยพัฒนาแรงจูงใจในสัมฤทธิ์ของนักกีฬา และศักยภาพทางการกีฬาของนักกีฬา

4. ผู้ฝึกสอนควรส่งเสริมให้นักกีฬา ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกรรมที่ได้รับจากการแข่งขันกีฬา เพื่อให้ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาจะได้ทราบลักษณะของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของนักกีฬา จะได้แก้ไขการระบุสาเหตุให้ถูกต้อง และเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภททีม ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ในครั้งต่อไป

2. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างนักกีฬาประเภทบุคคลกับนักกีฬาประเภททีม

3. ควรมีการศึกษา การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ในมิติต่าง ๆ ที่มีผลต่อบุคลิกภาพความรู้สึกและความคาดหวังของนักกีฬา โดยขึ้นกับการรับรู้ผลงาน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้หาวิธีการที่จะพัฒนาพฤติกรรมในสัมฤทธิ์ของนักกีฬาได้

4. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของนักกีฬาไทยในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับกีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ ฯลฯ

5. ควรมีการศึกษาผลการระบุสาเหตุที่เหมาะสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการกีฬา เพื่อประโยชน์ในการฝึกการระบุสาเหตุในการพัฒนาศักยภาพทางการกีฬาของนักกีฬา